

“

Waarom is het belangrijk te vragen of iemand mogelijk zwanger is?

”

Voor sommige zwangere patiëntes zijn speciale voorzorgsmaatregelen nodig.

Het risico op schadelijke effecten door ioniserende straling is hoger voor ongeboren kinderen, vooral in de eerste maanden van de zwangerschap. Het is dus belangrijk om expliciet te vragen of de patiënt zwanger is of kan zijn. In dat geval kan het raadzaam kan zijn om het beeldonderzoek met ioniserende straling uit te stellen, of om een alternatieve onderzoeksmethode te overwegen om de foetus te beschermen.

Behalve in levensbedreigende of noodsituaties moeten CT-scans en röntgenfoto's van de abdomen- of pelvisregio worden uitgesteld tot het einde van de zwangerschap.

Wanneer het radiologisch onderzoek niet kan worden uitgesteld, dan moeten alle nodige voorzorgsmaatregelen worden genomen om de dosis voor het ongeboren kind tot een minimum te beperken.

Praat erover met uw patiënten!

Soms is het afzien van of het uitstellen van een raediologisch onderzoek in het belang van de patiënt!

De voordelen voor de patiënte:

- Een onnodige blootstelling aan ioniserende straling – met een potentieel risico voor het ongeboren kind – wordt vermeden.
- Er wordt bijzondere aandacht geschonken aan de patiënt waarbij de keuze voor het diagnostisch beeldonderzoek met de minste of zelfs geen blootstelling aan ioniserende straling wordt gewaarborgd.

Welke informatie is essentieel voor de radioloog?

De bevestiging of het vermoeden van een zwangerschap moet uitdrukkelijk worden vermeld in de verwijfsbrief voor de radioloog. Aan verwijzingen voor een onderzoek met hoge dosis voor de abdomen- of pelvisregio (CT-scans) moet bijzondere aandacht worden besteed. Vaak kan de radioloog het onderzoek aanpassen zodat de blootstelling aan ioniserende straling kan worden beperkt of voorkomen. Een overleg met de radioloog voorafgaand aan het onderzoek, blijft cruciaal voor een verwijzing naar het meest aangewezen onderzoek.

Hoe het onderwerp 'ioniserende straling' bespreken met uw zwangere patiënten?

Zelfs wanneer de stralingsdosis laag is, houdt de blootstelling van een ongeboren kind aan röntgenstralen een hoger risico in dan voor een volwassene. De celschade in de snel ontwikkelende weefsels van het ongeboren kind kan, afhankelijk van de dosis en het stadium van de zwangerschap, mogelijk tot kanker leiden. Bij uitzonderlijk hoge doses (wat zelden gebeurt met één enkel diagnostisch onderzoek) kunnen zelfs groeivertragingen, misvormingen en hersenbeschadiging¹ optreden.

1. Source United Nation Environment Program? «Radiation: Effects and Sources» (2016)

Praat erover met uw patiënten!